

Силабус
навчальної дисципліни
Виробнича практика (асистентська)
2024-2025 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (англійська))
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни обов'язкова

Викладач Ірина ГЛАЗКОВА
Кафедра іноземних мов і методики викладання
Контактний телефон +380 97 304 20 38
E-mail викладача iy_glazkova@ukr.net

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
6/ 180 год.	очна (денна)			180 год.	2 сем – залік
	заочна (дистанційна)			180 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: англійська

Ключові слова: англійська мова, граматики англійської мови, аудіювання, читання, письмо, говоріння

Метою курсу є поєднання теоретичного й практичного аспектів педагогічної діяльності в умовах закладів вищої освіти (мовних і немовних спеціальностей) й фокусування здобувачів на поглибленні знань, набутих у процесі фахової підготовки до подальшої професійної діяльності. Зокрема, навчально-методичний аспект передбачає підготовку магістрів до викладання базових і професійно-орієнтованих дисциплін зі своєї спеціальності, засвоєння особливостей методики їх викладання у ЗВО; організаційно-виховний аспект – підготовку магістрів до організації виховної роботи в академічній групі.

Предметом навчальної дисципліни є освітній процес навчання англійської мови та зарубіжної літератури та освітнє середовище закладів вищої освіти мовного і немовного профілів.

У результаті проходження асистентської практики у ЗВО студент повинен **знати:**

- сучасні тенденції та методики навчання англійської мови і зарубіжної літератури;
- як складається нмк з англійської мови і зарубіжної літератури для ЗВО мовних і немовних спеціальностей та практичні шляхи їхньої реалізації в освітньому процесі;
- психолого-педагогічні особливості діяльності та етичні норми взаємодії в професійному колективі;

- сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу з урахуванням потреб та психологічних особливостей здобувачів ЗВО;
- ефективні технології, методи і прийоми викладання англійської мови та зарубіжної літератури у закладах вищої освіти;
- вікові психологічні особливості когнітивних процесів організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти з вивчення англійської мови та зарубіжної літератури;
- мовні норми, особливості соціокультурного та країнознавчого аспектів іноземної мови, історію мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова.

уміти:

- творчо використовувати вітчизняні й зарубіжні теорії та здобутки у процесі вирішення професійних завдань;
- здійснювати, опрацьовувати та аналізувати професійно важливі знання, користуючись сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями та різноманітними джерелами;
- знаходити, адаптувати і модифікувати існуючі наукові підходи та методики відповідно до потреб освітнього процесу, а також, конкретних ситуацій професійної діяльності;
- здійснювати самоаналіз, діагностику та корекцію власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу;
- використовувати різні форми, засоби і стратегії формування культури здорового і безпечного життя, життєвих навичок для збереження фізичного та психічного здоров'я.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 02. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 03. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 06. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.</p> <p>ФК 01 Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ФК 02 Здатність використовувати інновації</p>	<p>ПРН 03 Обирає методи і прийоми навчання іноземної мови і зарубіжної літератури і контролює навчальні досягнення учнів відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінює навчальні матеріали та адаптує їх до конкретного освітнього контексту, створює навчально-методичне забезпечення для проведення занять з іноземної мови і зарубіжної літератури.</p> <p>ПРН 05 Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури.</p> <p>ПРН 06 Взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої і вищої освіти.</p> <p>ПРН 07 Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної</p>

у професійній діяльності.

ФК 03 Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК 04 Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК 06 Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК 07 Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ПК 01 Здатність проєктувати безпечно освітнє середовище, освітні програми й індивідуальні освітні маршрути учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПК 02 Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи з іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої та вищої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК 05 Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ПК 06 Здатність володіти технологіями навчання іноземної мови і літератури, використовувати різноманітні методи і прийоми навчання іноземної мови та зарубіжної літератури в закладах середньої та вищої освіти, оцінювати їх ефективність і розробляти шляхи їх удосконалення.

ПК 07 Здатність проєктувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів

підготовки з іноземної мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибрати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному

навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольовано-вимірних матеріалів.	
---	--

Зміст курсу:

1. Планування асистентської практики:

- Ведення конспекту основних положень настановчої конференції асистентської практики
- Погодження індивідуального плану
- Опрацювання фахової літератури, поданої в силабусі.

2. Методична робота:

- Визначення навчальної дисципліни з англійської мови та зарубіжної літератури, теми, переліку питань для проведення заняття практикантом;
- Ознайомлення з переліком обов'язкової навчально-методичної документації викладача;
- Ознайомлення з планом навчального процесу;
- Ознайомлення з робочою програмою обраної дисципліни.

3. Навчальна робота:

Відвідування занять викладачів ЗВО згідно з розкладом;

Розробка двох планів конспектів з англійської мови;

Розробка плану-конспекту відкритого залікового заняття з англійської мови;

Проведення заняття

Розробка двох планів конспектів із зарубіжної літератури;

Розробка плану-конспекту відкритого залікового заняття з зарубіжної літератури;

Проведення заняття

4. Організаційна робота:

Розробка плану-конспекту позааудиторного заходу для студентів ЗВО з англійської мови

Розробка плану-конспекту позааудиторного заходу мовно-літературного спрямвання для студентів ЗВО

Проведення позааудиторного заходу

5. Облік проведеної роботи та звітування за результатами проходження асистентської практики:

Підготовка звітної документації

6. Складання заліку

Методи навчання: Словесні: монологічні та діалогічні (консультування, розповідь, бесіда дискусії).

Наочні: спостереження, демонстрація.

Практичні: моделювання, творчі завдання, тренувальні вправи, рольове та ігрове моделювання, робота з навчально-науковою літературою, робота з електронними інформаційними ресурсами, робота зі словниками, робота з підручниками.

Методи формування творчої діяльності.

Репродуктивні.

Проблемно-пошукові (кейси).

Методи стимулювання та мотивації навчання.

Дистанційні методи навчання: навчання за допомогою відео-конференцій, робота з електронними ресурсами, візуалізація інформації за допомогою мультимедійних технологій

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Під час практики

здобувачі вищої освіти мають дотримуватися правил академічної доброчесності:

Самостійно виконувати всі завдання, не звертаючись по допомогу до інших.

Подавати на оцінювання лише власні роботи.

Уникати нечесних способів покращення своїх результатів чи впливу на результати інших.

Академічна доброчесність також передбачає:

Сумлінне відвідування занять

Дотримання графіків і термінів виконання завдань

Повагу до всіх учасників освітнього процесу

Порушенням етичних норм вважається:

Використання чужих матеріалів без посилань

Видавання за власні роботи, взяті з інтернету чи у інших студентів

Важливо:

Пропущені з поважної причини заняття відпрацьовуються за встановленим графіком.

Несвоєчасно подана звітна документація оцінюється нижче (75% від максимуму)

Перескладання практики можливе лише з дозволу деканату

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка

Система оцінювання та вимоги: Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль включає: облік відвідування та знаходження здобувачів вищої освіти на базах практики, що проводиться керівником практики та керівником від бази практики; виконання плану практики; перевірка документації практики на проміжному та заключному етапі; проведення підсумкової конференції; прийняття заліку з виробничої практики.

Оцінювання виробничої практики проводиться відповідно до нижченаведених критеріїв оцінювання, наведених у таблицях.

При оцінюванні враховується звіт про практику та характеристика роботи здобувача вищої освіти від бази практики.

Таблиця 1. Розподіл балів за результатами виробничої практики

Види робіт	Кількість набраних балів						
	1-34	35-49	50-57	58-64	65-77	78-89	90-100
	F	FX	E	D	C	B	A
Складання індивідуального плану роботи	2	2	3	3	4	5	6
Систематичне ведення щоденника виробничої асистентської практики	2	2	3	3	4	5	6
Складання конспектів і проведення пробних занять з англійської мови	3	4	4	5	6	7	7
Складання конспекту і проведення залікового практичного/лекційного заняття англійської мови	3	4	5	6	7	7	9

Аналіз (самоаналіз) практичного\лекційного заняття з англійської мови, проведеного здобувачем вищої освіти	2	3	3	4	4	6	6
Складання конспектів та проведення пробних практичних\лекційних занять із зарубіжної літератури	3	4	4	5	6	7	7
Складання конспекту і проведення залікового практичних\лекційних занять із зарубіжної літератури	3	4	5	6	7	8	9
Аналіз (самоаналіз) практичних\лекційних занять із зарубіжної літератури, проведеного здобувачем вищої освіти	2	3	3	4	4	5	6
Складання плану-сценарію та проведення одного позакласного заходу з англійської мови	2	4	5	5	5	6	7
Складання плану-сценарію та проведення одного виховного заходу на мовно-літературну тему	2	4	5	5	5	6	7
Наявність психолого-педагогічної характеристики учня	2	3	3	3	5	5	5
Наявність психолого-педагогічної характеристики академгрупи	2	3	3	3	5	5	5
Наявність фотоматеріалів (презентації, відео)	2	3	4	4	5	6	7
Звіт-самоаналіз з практики	2	3	3	4	5	5	6
Участь у звітній конференції з педпрактики	2	3	4	4	5	6	7
Разом максимальна кількість набраних балів	34	49	57	64	77	89	100

Таблиця 5. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E

35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

9. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс дисципліни.

Рекомендована література

Основна:

1. Learning to Teach in University: Future English Teachers' Guidebook. Навчайся викладати у закладі вищої освіти: посібник викладачу англійської мови ЗВО: навчальний посібник до курсу «Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти» другий та третій рівні вищої освіти / Калініна Л., Григор'єва Т., Папіжук В.; за заг. ред. Л. Калініної. Житомир: «Євро-Волинь». 2024. – 364 с.
2. Тарнопольський О.Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. Дніпропетровськ: ДУЕП, 2018. 248 с.
3. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій: [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] / [Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за ред. С. Ю. Ніколаєвої]. К.: Ленвіт, 2011. 344 с.
4. Стандарт Вищої Освіти України. МОН України. Київ, 2023. Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/1719-2/>
5. Педагогічна практика у ВНЗ: навчально-методичний посібник для самостійної роботи з педагогічної практики з англійської мови для студентів ОС «Магістр» факультету іноземних мов / уклад. Н. М. Бріт, О. П. Бевз, А. С. Гембарук. Умань: Візаві, 2018. 106 с
6. Типова програма навчальної дисципліни "Методика навчання іноземних мов і культур у вищих навчальних закладах". Освітньо-кваліфікаційний рівень "Магістр". Київ, 2012. 48 с.
7. Council of Europe (2020), Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. – Companion Volume, Council of Europe Publishing, Strasbourg. Режим доступу: <https://rm.coe.int/16802fc1bf>

Додаткова:

1. Вища Освіта України і Болонський процес / за ред. В. Г. Кременя. – К.: Освіта, 2004. 384 с.
2. Глазкова І. Я. Навчальний діалог як засіб формування цінностей учнів профільної школи. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету: серія «Педагогічні науки». Бердянськ: БДПУ, 2020. Вип. 1. С. 10–17.
3. Глазкова І.Я., Хатунцева С.М. Теоретико-методичні засади безбар'єрного освітнього середовища. Кол.монографія: Університети України в умовах нових реалій: збереження наукового та кадрового потенціалу : Наукова монографія. Рига, Латвія : «Baltija Publishing», 2024. – 408 с. С. 97-120 .
4. Глазкова І.Я., Хатунцева С.М. Creating a barrier-free educational environment: didactic techniques for preventing students' emotional barriers. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 3. 2023.436 с. С. 448-456. <http://surl.li/qpoqe>
5. Дмитренко, Н., Панченко, В., Гладка, О., Школа, І., Девіцька, А. Застосування прийомів соціально-емоційного навчання у формуальному оцінюванні майбутніх учителів англійської мови. Молодь і ринок, 2024, 2 (222), 80-85. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.298742>
6. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки : монографія. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ, 2011. 414 с.
7. Закон України "Про вищу освіту" № 1556-vii від 01.07.2014. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

8. Калініна, Л. В., Прокопчук, Н. Р., Кузьменко, О. Ю. Student-Friendly Professional Training of a New Generation School Teacher. Студенто-сприятлива професійна підготовка майбутнього вчителя англійської мови нового покоління. "Євро-Волинь", Житомир, 2023. 244 с
9. Майер Н. П. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови : теорія і практика : монографія. – К.: Вид-во Центр КНЛУ, 2015. 427 с.
10. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. – К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
11. Радишевська М. М. Педагогічна технологія формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей в процесі професійної підготовки: навчально-методичний посібник / за заг. ред. І. В. Самойлюкевич. Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. 89 с.
12. Школа І., Салюк Б., Шевченко М. 4 Elements in the ESL/EFL Classroom: a Teacher's Handbook of Activities. 4 елементи на уроці англійської мови: посібник активностей для вчителя. Житомир: Видавець ПП "Євро-Волинь", 2024. 106 с.
13. Basturkmen, H. (2014). Ideas and Options in English for Specific Purposes (ESL & Applied Linguistics Professional Series). New York and London: Routledge. 200 p. <https://doi.org/10.4324/9781410617095>
14. Vocanegra-Valle, A. (Ed.). (2020). Applied Linguistics and English for Specific Purposes: Trends, Perspectives and Teaching Innovations. London, UK: Bloomsbury Academic. 320 p. <https://doi.org/10.4324/9781410617095>
15. Glazkova, I., Khatuntseva, S., Vaseiko, Y., Shymanovych, I., & Yaroshchuk, L. Future teachers' training to application of cognitive barrier s in professional activities during the Covid-19 pandemic. Amazonia Investiga, 11 (50), (2022), 66–78. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.50.02.7>
16. Glazkova, I., Khatuntseva, S., & Yaroshchuk, I. (2020). Professional pedagogical culture: historical culturological aspect. Revista romaneasca pentru educatie multidimensionala, 12(3), 144-161. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.3/314>
17. Digital Technologies for Teaching English as a Foreign/Second Language: a collective monograph. Цифрові технології навчання англійської мови як іноземної/другої мови: колективна монографія /Антоненко Н., Коноваленко Т., Король Т., Подосиннікова Г., ПрокопчукН., Салюк Б., Шевченко М., Школа І. (кол.авт.); за заг.ред. Школи І., СалюкБ. Житомир: Видавництво "Євро-Волинь", 2024. 352 с.
18. Hlaskova I. The issue of polycultural competence formation in Ukraine and Chine. *Journal of Education, Health and Sport*. 2021. Vol. 11(1). P. 238–245.
19. Hyland, K. (2019). English for Specific Purposes: Some Influences and Impacts. In X. Gao (Ed.), *Second Handbook of English Language Teaching* (pp. 337-353). Cham, Switzerland: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-02899-2_19
20. Jack C. Richards. Key Issues in Language Teaching. Cambridge University Press, 2015. 694 p. Khatuntseva S., Glazkova I., Khatuntseva O. Issue of barriers of self-knowledge in the process of formation of future specialists' readiness for self-improvement. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ : БДПУ, 2022. С. 398–405.
21. Sherry Blok, Robyn Brinks Lockwood, Evan Frendo. The 6 Principles for Exemplary Teaching of English Learners. Academic and Other Specific Purposes. TESOL International Association.2020. 127 p.
22. Thornbury, Scott. How to Teach Speaking. Longman, 2011. 248 p.
23. Vorholt J. New Ways of Teaching Speaking. TESOL International Association. 2019. 269 p.

Интернет ресурси:

1. Закон України "Про вищу освіту" № 1556-vii від 01.07.2014. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

2. Erdem, C. (2019) Introduction to 21st Century Skills and Education. In C. Erdem, H. Bagci and M. Kocyigit (Eds) 21st Century Skills and Education (pp. 1-20) Cambridge Scholar Publishing [online]. URL:
https://www.researchgate.net/publication/336148206_Introduction_to_21st_century_skills_and_education
3. The Essentials of Language Teaching: Teaching Reading [online]. Available from:
<https://essentialsoflanguageteaching.wordpress.com/practice/teaching-reading/>.